

Björn Pettersson
Tel: 08-698 1174
bjorn.pettersson
@naturvardsverket.se

2006-07-04 Dnr 642-2487-06

Länsstyrelsen Jönköpings län
Ulla-Britt Westerberg
Miljö- och
sambällsbyggnadsavdelningen
551 86 Jönköping

Tillsynsvägledning - fråga om avgift för tillsyn över förorenade områden

Naturvårdsverket har tagit del av era frågor och hoppas att följande kommentarer kan vara till någon hjälp. Det ska påpekas att begreppen ”faktiskt bedrivs” och ”avvecklingsperiod” kan ha en annan innebörd i andra sammanhang.

Frågeställning 1

Av Naturvårdsverkets allmänna råd till förordningen (1998:940) om avgifter för myndigheters prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) framgår att avgift ska debiteras för den tid som avgiftspliktig verksamhet faktiskt har bedrivits. Vidare framgår att avgift bör utgå under en avvecklingsperiod av den avgiftspliktiga miljöfarliga verksamheten.

Skall man anse att den miljöfarliga verksamheten bedrivs så länge den faktiskt bedrivs eller tills tillståndet har återkallats?

Som framgår ovan skall avgift enligt 2 kap. FAPT betalas om den miljöfarliga verksamheten faktiskt bedrivs. Vad som menas med ”faktiskt bedrivs” i det enskilda fallet kan variera. När det exempelvis gäller deponier bedrivs enligt praxis miljöfarlig verksamhet även efter det att deponeringen av avfall har avslutats. I andra fall kan det vara lämpligt att titta på om den huvudsakliga verksamheten eller produktionen fortfarande är i drift. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning kan det därför finnas situationer när verksamheten inte bedrivs trots att den inte slutligen har upphört på ett sådant sätt att tillståndet för verksamheten har återkallats. Ett exempel på detta är om det i tillståndet finns villkor om efterbehandling som gör att tillståndet inte återkallas.

Vad ingår i en avvecklingsperiod?

Eftersom avgift även skall tas ut för den tid som tillsynsmyndigheten arbetat med avslutande tillsynsåtgärder, exempelvis under en avvecklingsperiod, är det även av betydelse att titta på vad som kan ingå i en sådan period. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning kan åtgärder som ingår i en avvecklingsperiod av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet exempelvis vara omhändertagande av avfall eller omhändertagande av kvarvarande processkemikalier. (Användning av mark eller byggnad för förvaring av processkemikalier eller avfall är miljöfarlig verksamhet. Den behöver dock inte vara tillståndspliktig.) Även undersökning av eventuella förorenade områden kan ingå i avvecklingsperioden. Däremot anser inte Naturvårdsverket att exempelvis efterbehandling av förorenade områden orsakade av den miljöfarliga verksamheten ingår i avvecklingsperioden. Det har heller inte i detta fall någon betydelse att det i tillståndet finns villkor om efterbehandling.

Verksamheter som omfattas av IPPC-direktivet ska enligt praxis (M 8553-03) i god tid lämna in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. I det enskilda fallet kan det då finnas möjlighet att dra ledning ur en sådan plan när tillsynsmyndigheten måste ta ställning till för vilka tillsynsåtgärder avgift skall debiteras.

Behov av efterbehandling enligt 10 kap. miljöbalken

Om den miljöfarliga verksamheten faktiskt har upphört och undersökningar visar att det finns behov av efterbehandling enligt 10 kap. miljöbalken, utövas den operativa tillsynen gentemot den eller de som är ansvariga för att efterbehandling sker. Avgift bör då tas ut enligt 7 kap. 5 § FAPT. Mot bakgrund av tidigare resonemang gäller detta alltså även om det i ett tillstånd till miljöfarlig verksamhet finns ett villkor om efterbehandling.

Det kan noteras att avgift dock inte ska tas ut enligt 7 kap. FAPT om kostnaderna för tillsynen täcks genom avgifter enligt 2 kap. i samma förordning.

Övrigt

Det kan konstateras att det kan uppkomma situationer när det inte är samma tillsynsmyndighet för en miljöfarlig verksamhet när den faktiskt bedrivs som för förorenade områden orsakade av samma verksamhet när den har upphört. För att kunna bedriva en effektiv tillsyn ställer en sådan situation naturligtvis krav på samarbete och kunskapsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna.

Frågeställning 2

Avgift enligt kolumn 2 i bilagan till FAPT, avser att täcka statens kostnader för centralt och regionalt arbete som är knutet till prövning och tillsyn. Om länsstyrelsen är operativ tillsynsmyndighet över den aktuella föreningen enligt punkt B5 i bilagan till förordningen om (1998:900) om tillsyn, kan länsstyrelsen ta ut avgift för den operativa tillsynen enligt 7 kap. 5 § FAPT. Detta eftersom den avgift som tas ut enligt kolumn 2 i förordningens bilaga inte täcker eller omfattar operativ tillsyn.

Beslut om denna skrivelse har fattats av ställföreträdande direktören Björn Södermark.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschefen Lena Callermo, avdelningsdirektörerna Anna Blomdahl och Björn Pettersson, den sistnämnda föredragande.

För Naturvårdsverket

Björn Södermark

Björn Pettersson